

ДАНЬКО-ОЛЕКСЄЄНКО Наталія Яківна (1892, Тифліс, нині Тбілісі — 18. 03. 1942, м. Ірбіт Свердлов. обл., РФ) — скульпторка. Сестра [О. Данько](#). Велика золота медаль Всесвіт. виставки 1925 у Парижі. Диплом і золота медаль Міжнар. виставки худож. промисловості у м. Монца (Італія, 1927). Навч. у Строганов. училищі в Москві (1900–02), худож. школі та студії Я. Янсона у м. Вільно (нині Вільнюс, 1906–08), майстерні М. Діллон, студії Л. Шервуда у С.-Петербурзі. Працювала 1909–14 у декор.-монум. майстерні В. Кузнецова. Брала участь у виконанні граніт. барельєфів та рельєфів для будинків Петрограда (нині С.-Петербург, зокрема училища ім. Петра І, Азово-Дон. банку), Москви (дім Щербатова на Новинському бульварі) та Києва, споруджених за проектами А. Таманяна, І. Фоміна, В. Шуко, Ф. Лідваля та ін. 1910–11 спільно з В. Кузнецовим виконала рельєфи та фігури для павільйонів Росії на Всесвіт. виставці в Турині. 1914–42 — на Петрогр. (згодом Ленінгр.) фарфор. заводі (нині С.-Петербург): від 1919 — керівник скульптур. майстерні. Брала участь в організації худож. лаб. заводу (1931). Учасниця зарубіж., всесвіт. та міжнар. мистецьких виставок від 1919. Персон. — у Ленінграді (1929, 1946). Створила понад 300 поліхром. фарфор. груп, фігурок, жанр. статуєток, декор. ваз і творів т. зв. агітац. фарфору. Виконувала портрети діячів культури, композиції за літ. мотивами, шахи, чорнильниці, глеки, попільнички, флакони для парфумів. Розпис більшості робіт Д.-О. виконано її се-

строю, Т. Зайденберг, Л. Лебединською. Д.-О. використовувала фарфор в арх-рі (барельєфи «Музика і танці народів СРСР» для ст. «Площа Свердлова», нині «Театральна» Моск. метрополітену, 1936–37; для фасаду Хімкін. річк. вокзалу, Моск. обл., 1937); оформляла павільйони для міжнар. виставок. Окремі роботи зберігаються в ДТГ (Москва), ДРМ (С.-Петербург), Перм. худож. галереї, Музеї С.-Петербур. фарфор. заводу, Київ. музеї рос. мистецтва.

Основні твори

кухлі – «Молоко», «Чай», «Слов'янка» (усі – 1918); статуєтки – «Декабристи», «Партизан у поході» (обидві – 1919), «Матрос із прапором», «Робітниця, яка вишиває прапор» (обидві – 1921), «Прачка» (1927), «Спец-бюрократ» (1933); солонка «У квітах» (1920, з рельєф. автопортретом і портретом сестри); композиція за мотивами поеми «Бахчисарайський фонтан» О. Пушкіна («Гірей, Марія і Зарема», 1923); композиція «Десятиріччя Червоної Армії» (1927), скульптурна група «Готовий до праці й оборони» (1940); портрети – В. Ніжинського (1920), А. Ахматової (1924), Г. Павлової (1932), З. Райх, В. Мейєрхольда (обидва – 1935), М. Горького (1938); глечик «Десять років Жовтня» (1927); чорнильниці – «О. Пушкін за роботою» (1937), «Ш. Руставелі» (1938).

Рекомендована література

1. Голлербах Э. Скульптура Н. Я. Данько: Виставка в Доме культуры Выборг. р-на: [Путеводитель]. Ленинград, 1929;
2. Грабарь И. Н. Я. Данько-Олексєєнко. 1934;
3. Эбин Ю. О. Наталья Яковлевна Данько, 1892–1942. 1955;
4. Овсянников Ю. М. Скульптор в красном халате. Н. Я. Данько и ее творчество. 1964;
5. усі – Москва.

Л. М. Гутник

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Данько-Олексєєнко Наталія Яківна / Л. М. Гутник // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-23627>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).